

Miljökonsekvensbeskrivning

*Bilaga till samrådshandlingen för
Översiktsplan Växjö kommun, del Åryd*

Innehållsförteckning

Bakgrund

Icke-teknisk sammanfattning

Miljöbedömning

Behandlade alternativ

- **Nollalternativ**
- **Planförslag**

Miljökonsekvenser

Landskaps- och tätortsbild

- **Nollalternativ**
- **Planförslag**

Hushållning med naturresurser

- **Nollalternativ**
- **Planförslag**

Kulturmiljö

- **Nollalternativ**
- **Planförslag**

Rekreation

- **Nollalternativ**
- **Planförslag**

Hälsa och säkerhet

- **Nollalternativ**
- **Planförslag**

Påverkan på miljökvalitetsnormer

- **Nollalternativ**
- **Planförslag**

Miljömål

- **Nollalternativ**
- **Planförslag**

Bakgrund

Denna miljökonsekvensbeskrivning (MKB) utgör en miljöbedömning av översiktsplanen del Åryd. Den identifierar, beskriver och bedömer den betydande miljöpåverkan som anses komma upp vid ett genomförande av planen. En MKB är obligatorisk vid genomförandet av en översiktsplan.

Icke-teknisk sammanfattning

Förslaget innebär att nya attraktiva bostäder skapas, för att locka människor att bosätta sig eller bo kvar i Åryd. Attraktiva lägen, nära sjön och omgivande natur- och kulturlandskap, tillgängliggörs. Förslaget pekar även ut ett nytt verksamhetsområde. Förslag ges på hur samhällets grön- och rekreationsområde ska utvecklas och hur kommunikationsstråken kan utvecklas och förbättras.

Den negativa påverkan som förslaget kan få på landskapsbilden beror på utformningen och placeringen av ny bebyggelse på framför allt udden och området öster om den befintliga industribyn. Landskapsbilden kan komma att förändras markant och påverkas negativt om man bygger på dessa områden. Inverkan på landskapsbilden kan minimeras med hjälp av bebyggelsens utseende och placering i landskapet.

Miljöbedömning

Enligt plan- och bygglagens (PBL) 4 kap 2 § ska bestämmelserna i 6 kap 11-18 § i miljöbalken (MB) tillämpas om förslaget kan antas ge en betydande miljöpåverkan. Enligt 4 § MKB-förordningen bedöms översiktsplanen alltid medföra betydande miljöpåverkan.

Miljöbedömningen fokusera på de faktorer som kan leda till betydande miljöpåverkan. Miljökonsekvensbeskrivningen redovisar både positiv och negativ miljöpåverkan.

Hittade inga poster för innehållsförteckning.

Följande områden antas medföra betydande miljöpåverkan:

- Landskaps- och tätortsbilden
- Miljö kvalitetsnormer
- Kulturmiljö
- Miljömål
- Hälsa och säkerhet

Under respektive områdesrubrik redovisas de faktorer som innebär positiv eller negativ påverkan.

Behandlade alternativ

Miljökonsekvensbeskrivning behandlar ett nollalternativ och ett planförslag.

- nollalternativ

Nollalternativet är ett jämförelsealternativ som beskriver Åryds framtid om översiktsplanen för Åryd inte antas. Nollalternativet förutsätter att nuvarande markanvändning inte förändras, förutom redan antagna detaljplaner, t.ex. Fridhemsområdet, där ny bebyggelse kan tillkomma.

I praktiken kan nollalternativet göra så att utvecklingen i Åryd avstannar. Åryd kommer då inte att planeras utifrån en helhet utan varje projekt som kommer upp bedöms var för sig.

På längre sikt kan eventuell exploatering, utöver redan antagna detaljplaner ske, eftersom trycket på bostäder i Växjö kommun är stort.

Bostadsbebyggelse ute på udden eller söder om banvallen har inte stöd i gällande översiktsplan, men kan tillkomma genom prövning i detaljplan.

Åryds utveckling kommer troligen att gå långsammare än vid ett antagande av denna översiktsplan del Åryd, eftersom de lediga tomterna som finns idag inte anses vara attraktiva nog.

-planförslaget

Ett genomförande av förslaget i sin helhet innebär att ca. 50 ny bostäder tillkommer i Åryd, söder om samhället, ute på udden och inom Fridhemsområdet. Verksamhetsområdet föreslås norr om samhället, väster om befintlig verksamhet vid Växjövägen.

Miljökonsekvenser

Landskaps- och tätortsbild

- nollalternativ

Påverkan på landskaps- och tätortsbilden blir marginell. Fridhemsområdet kan komma att bebyggas med tanke på gällande detaljplan vilket innebär att redan befintligt området utökas och där en fastighet tidigare legat byggs nu nytt. Även ytterligare mindre kompletteringar kan förekomma intill befintlig bebyggelse.

-planförslag

Ny bebyggelse på tidigare skogsmark medför att landskapet och vyerna kommer att öppnas upp. Påverkan blir störst söder om banvallen men även ute på udden. En exploatering av bostäder söder om banvallen innebär att skogen kommer att tas i anspråk. Där landskapsbilden från udden över Årydsjön skulle ändras väsentligt.

Ute på udden innebär det att område med ädellövträd tas i anspråk för bebyggelse. Landskapsbilden kommer även här att ändras väsentligt, både från badstranden och från herrgården. Blir det bebyggelse här kommer delar av Åryds rekreations- och friluftsområde att i viss mån tas i anspråk.

Fridhemsområdet anses vara en naturlig komplettering till befintlig bebyggelse med liten påverkan på landskapsbilden.

Bebyggelse i svängen vid Masugnsvägen skulle ändra landskapsbilden väsentligt, men den hamna där tidigare bebyggelse legat, vilket bidrar till att landskapsbilden återgå till hur den såg ut förr.

Stranden längst Årydsjön görs mer tillgänglig genom att skapa möjligheter för rörelser längst stranden.

Hushållning med naturresurser

- nollalternativ

Markanvändningen påverkas marginellt i nollalternativet eftersom nuvarande markanvändning består.

- planförslaget

Vid utbyggnad av förslaget söder om banvallen innebär att man måste anlägga ny infrastruktur, som till exempel väg, vatten- och avloppsnät. Ny gång- och cykelväg kan anläggas på gamla banvallen.

Bebyggelse på udden innebär ett effektivt markutnyttjande där befintlig infrastruktur kan användas, som till exempel väg, vatten- och avloppsnät.

En exploatering söder om banvallen innebär att ca 17 ha skogsmark tas i anspråk. Ute på udden är det 0,4 ha som tas i anspråk. Detta bidrar till att förslaget innebär att mellan 17,4 ha naturmark tas i anspråk.

Både ute på udden och söder om banvallen behöver strandskyddet delvis upphävas. Men ett upphävande av strandskyddet anses inte innebära negativ påverkan av strandskyddets syfte. Marken norr om banvallen ska förbli obebyggt för att bevara natur- och rekreationsvärden. En byggnation bedöms påverka friluftslivet något negativt, på grund av att ett stort skogsområde tas i anspråk. En strandpromenad och bro över till Ungholmen kommer att anläggas som i sin tur kommer att öka tillgängligheten till området.

Kulturmiljö

- nollalternativ

Ett nollalternativ innebär att liten påverkan på kulturmiljön, om områdena med antagna detaljplaner byggs eller om andra områden inom kulturhistoriskt värde prövas vid detaljplan.

- planförslaget

Utbyggnadsområdet ute på udden ligger inom kulturminnes- och naturvårdsprogram och påverkar negativt på kulturmiljön om detta område bebyggs. Skulle det bebyggas måste det ske med stor hänsyn till den karaktär som finns inom området. Detta gäller framför allt placering och utformning av bebyggelse.

Eftersom Fridhemområdet också ligger inom kulturminnes- och naturvårdsprogram, ska bebyggelsens placering och gestaltning även här ske enligt de riktlinjer som finns inom de båda programmen.

Rekreation

- nollalternativ

Rekreationens utveckling kommer att gå framåt, eftersom Föreningsrådet i Åryd gör mycket för den.

-planförslag

Förslaget innebär en ökad rörelse genom Åryd på grund av bättre gång- och cykelvägar. Banvallen utvecklas till ett gång- och cykelstråk som förbinder det nya området med samhället. I och med bron som byggs mellan udden och området vid banvallen blir det större möjligheter att röra sig runt i Åryd och till de reaktionsområden som ligger i närheten. Tillgängligheten till Årydsjön förbättras i och med föreslagna strandpromenader och fler allmänna platser för ökad vistelse längst stranden.

Hälsa och säkerhet

- nollalternativ

Nollalternativet innebär minimal ökning av trafikrörelsen i samhället. Trafikrörelsen sker på befintliga vägar.

-planförslag

Antalet personbilar inom samhället kommer att öka något, medan den tyngre trafiken kommer att minska. Detta kommer att ha marginell påverkan på bullret.

Vid bebyggelse söder om banvallen kan buller från järnvägen förekomma. Vegetationen som finns där idag kommer ha en avskärmande effekt.

I beräkningen av högsta flöde för Årydsjön har hänsyn tagit till det förändrade klimatet. Risken för översvämning anses som liten.

Påverkan på miljö kvalitetsnormer

Miljö kvalitetsnormer finns för utomhusluft, sjöar, vattendrag och grundvatten. Miljö kvalitetsnormer för utomhusluft reglerar halterna av ämnena kvävedioxid/kväveoxider, svaveldioxid, bly, PM10, bensen, kolmonoxid, ozon, arsenik, kadmium, nickel och bensopyren. I Åryd beror halterna framför allt av trafiken och i viss omfattning av utsläppen från industrierna.

Miljö kvalitetsnormen för sjöar, vattendrag och grundvatten berör Årydsjön och vattendraget mellan Årydsjön och Tegnabysjön. Årydsjöns status är klassad inom kategorin god ekologisk och kemisk status 2015, medans vattendraget mellan Årydsjön och Tegnabysjön bedöms ha en god ekologisk status 2021 och en god kemisk ytvattenstatus 2015.

- nollalternativ

I Åryd beror halterna i utomhusluften framförallt på trafiken och i viss omfattning utsläpp från industrierna. Nollalternativet innefattar en minimal ökning av trafik rörelsen i samhället, men miljö kvalitetsnormerna för luft bedöms inte överskridas.

Årydsjön och vattendraget mellan Årydsjön och Tegnabysjön uppnår miljö kvalitetsnormerna. Nollalternativet innebär ingen förändring avseende miljö kvalitetsnormerna för sjöar och vattendrag.

- planförslag

Antalet personbilar inom samhället kommer att öka något, medan den tunga trafiken kommer att minska. Störande och ytkrävande verksamheter ska placeras norr om samhället. Här beräknas att förslaget inte kommer att leda till att miljö kvalitetsnormerna för luft kommer att överskridas.

En utbyggnad av bostadsområdet söder om banvallen innebär att mängden hårdgjorda ytor kommer att öka, vilket i sin tur kommer att leda till ökad mängd dagvatten. Dagvattnet måste renas innan det når Årydsjön.

Åryds vattentäkten är känslig för utbyggnad av verksamhetsområdet i norr. Dagvattnet och andra utsläpp måste renas innan de når vattentäkten. Tydliga riktlinjer ska finnas för att förhindra negativ påverkan på vattentäkten.

Miljömål

Miljömål finns på nationell och regional nivå. I översiktsplanen del Åryd anses en bedömning av de regionala målen vara lämpligt. På kommunal nivå har de regionala målen brutits ner och utvecklats till lokala miljömål. De kommunala miljömål som bedöms beröra planen anses överrensstämma med de regionala miljö kvalitetsmål som anses relevanta i bedömningen är:

Begränsad miljöpåverkan, levande sjöar och vattendrag, levande skogar, god bebyggd miljö och ett rikt växt- och djurliv.

- nollalternativ

Nollalternativet innebär ingen förändring.

- planförslag

Begränsad klimatpåverkan

Nya bostadsområden och verksamheter skapar bättre underlag för kollektivtrafik och bättre gång- och cykelvägar, vilket kan bidra till minskade utsläpp av koldioxid.

Levande sjöar och vattendrag

Planförslaget innebär att andelen hårdgjorde ytor ökar. Dagvattnet omhändertas lokalt och renas innan det släpps ut i sjön. Det nya verksamhetsområdet ligger i anslutning till yttre skyddszon för Åryds vattentäkt och riktlinjer ska följas vid exploatering. Årydsjön och stranden runt om utvecklas för fritid och rekreation där hänsyn tas till de höga natur- och rekreationsvärdena genom att marken lämnas obebyggd. Strandskyddets syfte anses inte påverkas negativt.

Levande skogar

Naturmark i form av skogsmark tas i anspråk för ny bebyggelse. Det kan innebära negativa konsekvenser för växt- och djurliv samt för människors tillgänglighet.

God bebyggelse miljö

Förslaget innebär att en utbyggnad sker genom en sammanhållen bebyggelse. Förslaget innebär även att attraktiva element inom och i anslutning till tätorten tillgängliggöra och synliggöra till exempel Årydsjön, kulturmiljön och den omgivande naturen.

Nya gång- och cykelvägar anläggs. Ny bebyggelse i attraktiva och sjönära områden skapas och riktlinjer för en god gestaltning ges. Förutsättningar finns för att utforma bebyggelsen så att den passar in i miljön och att platsens värden tillvaratas, framför allt ute på udden. En byggnation söder om banvallen innebär att strandskyddet devis behöver upphävas, men eftersom marken idag är otillgänglig anses syftet för friluftsliv inte påverkas negativt snarare tvärtom då man tillgängliggör stranden och bygger samman området med udden genom en bro och ett promenadstråk. En byggnation på udden innebär också att strandskyddet behöver upphävas. Här kan friluftslivet och rekreationen påverkas negativt. Även om man lämnar 20 meter ner mot vattnet kan denna mark ändå upplevas privat och landskapsbilden kommer att ändras väsentligt.

Goda bullernivåer för bostäder inom befintlig och nya områden förväntas kunna uppfyllas, då man lämnar en barriär av träd mellan det nya bostadsområdet söder om banvallen och järnvägen.

Kring befintlig affär skapas förutsättningar för en utveckling av servicefunktioner.

Ett rikt växt- och djurliv

Strandskyddet måste upphävas i syfte att uppföra bebyggelse, men enligt förslaget kommer området närmst stranden att hållas fri från bebyggelse. Det finns förutsättningar för att utforma strandpromenaderna så att strändernas naturvärden bevaras. Vid en eventuell bebyggelse söder om banvallen tas skogsmark i anspråk vilket kan innebära negativa konsekvenser för växt- och djurliv.